

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Sžnč/5/2012
Identifikačné číslo spisu:	1212211773
Dátum vydania rozhodnutia:	30.01.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Poláčková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:1212211773.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: FV Brezno 2, spol. s r.o., so sídlom Lazovná č. 53, Banská Bystrica, IČO: 45 597 359, zastúpeného: JUDr. Rudolf Adamčík, advokát, advokátska kancelária JUDr. Rudolf Adamčík a partneri, so sídlom Liptovská 2/A, P.O.Box 67, Bratislava, proti odporcovi: Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, so sídlom Bajkalská č. 27, Bratislava, v konaní proti nečinnosti orgánu verejnej správy, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie z a s t a v u j e .

Upravuje sa Daňový úrad v Banskej Bystrici, aby vrátil navrhovateľovi súdny poplatok vo výške 99,50 € zaplatený v kolkoch na rubopise návrhu.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Odôvodnenie

Návrhom doručeným Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky 4. júla 2012 sa navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu domáhal, aby súd uložil odporcovi povinnosť konať a rozhodnúť vo veci jeho návrhu ceny elektriny pre stanovenie doplatku pre rok 2012, ktorý bol odporcovi doručený 31. augusta 2011.

Svoj návrh odôvodnil tým, že na základe stavebného povolenia vydaného rozhodnutím stavebného úradu Mesto Brezno číslo 29/10 z 31. mája 2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 29. júna 2010, obstaral ako vlastnú investíciu vybudovanie diela „Fotovoltaická elektráreň č. 2“ v katastrálnom území B. Stavebný úrad Mesto Brezno kolaudačným rozhodnutím číslo 22/2011 z 20. mája 2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť 23. mája 2011 povolil užívanie stavby „Brezno - Fotovoltaická elektráreň 0,99 MW Rohozná 2“ v katastrálnom území B. (ďalej len: „FTV 2“).

Na základe kontroly pripravenosti pripojenia FTV 2 do distribučnej siete bolo 28. mája 2011 povolené pripojenie FTV 2 na distribučnú sieť. Od toho času FTV 2 dodáva do distribučnej siete vyrobenú elektrickú energiu.

Na základe cenového návrhu navrhovateľa rozhodol odporca v cenovom konaní, podľa ustanovení § 14 zákona č. 276/2011 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach, v znení neskorších zmien a doplnkov

(ďalej len „zákon o regulácii“), rozhodnutím číslo: 0585/2011/E-OZ zo 6. júla 2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť 25. augusta 2011 o pevnej cene elektriny vyrobenej v zariadení výrobcu (navrhovateľa) pre rok 2011. V odôvodnení tohto rozhodnutia je uvedené, že odporca po preskúmaní návrhu ceny dospel k záveru, že návrh ceny je v súlade so zákonom.

Navrhovateľ doručil odporcovi 31. augusta 2011 návrh ceny pevnej elektriny vyrobenej navrhovateľom na účel stanovenia doplatku pre rok 2012. Rozhodnutím číslo: 298/2011/E-PK z 23. decembra 2011 odporca prerušil cenové konanie. Toto rozhodnutie odporca odôvodnil postupom podľa § 29 ods. 1 Správneho poriadku s tvrdením, že má dôvodné pochybnosti, či postup stavebného úradu (Mesto Brezno) pri vydaní kolaudačného rozhodnutia bol v súlade so všeobecnými záväznými predpismi. Ďalej odporca v rozhodnutí uviedol, že cenové konanie prerušuje do „vyriešenia predbežnej otázky na Generálnej prokuratúre SR“.

Podľa názoru navrhovateľa bol vyššie uvedeným rozhodnutím odporcu o prerušení konania porušený zákon, nakoľko v danom prípade je odporca viazaný právoplatným kolaudačným rozhodnutím stavebného úradu - mesta Brezna a odporca v tomto cenovom konaní nie je ani oprávnený preskúmať rozhodnutie stavebného úradu a na tento účel vykonávať nejaké kontroly stavu dokončenosti stavby. V čase od 8. júla 2011 do 3. augusta 2011 vykonala kontrolu FTV 2 aj Štátna energetická inšpekcia, ktorá nezistila žiadne porušenie zákona a konštatovala, že zariadenie je v prevádzke.

Na základe podnetu odporcu potom podala Okresná prokuratúra Brezno protest proti kolaudačnému rozhodnutiu. Z protestu prokurátora, o podaní ktorého navrhovateľa upovedomila Okresná prokuratúra Brezno listom z 30. novembra 2011 ani nevyplyva, že by bol odôvodnený tým, že stavba „Brezno - Fotovoltaická elektráreň 0,99 MW Rohozná 2“ nebola v čase kolaudácie dokončená“. V proteste prokurátora sú len označené údajné procesné pochybenia stavebného úradu, ktoré však ani nie sú dané a navyše aj keby boli dané nie sú takého charakteru, aby mali vplyv na kolaudačné rozhodnutie, samotné povolenie užívania tejto stavby z vecného hľadiska.

Krajský stavebný úrad v Banskej Bystrici rozhodnutím zo 14. februára 2012 číslo: KSU BB 2012-172/68-1 :OŠSS, My, protestu prokurátora nevyhovel. Prokurátor sa proti rozhodnutiu neodvolal, takže nadobudlo právoplatnosť 13. marca 2012.

Navrhovateľ ďalej uviedol, že spoločníci obchodnej spoločnosti navrhovateľa okrem tohto projektu FTV 2 realizovali prostredníctvom spoločností FV Brezno 1, s.r.o., FV Brezno 3, s.r.o., FV Brezno 4, s.r.o. a FV Brezno 5, s.r.o. výstavbu ďalších štyroch fotovoltaických elektrární s výkonom do 0,99 MW. Všetky tieto spoločnosti takisto podali návrh na cenové konanie a všetky tieto konania boli obdobným spôsobom zo strany odporcu prerušené s rovnakým odôvodnením prerušenia konania. Navrhovateľ financoval výstavbu FTV 2 s externých zdrojov, z úveru poskytnutého bankou. Nezákonný postup odporcu mu v roku 2012, pre absenciu cenového rozhodnutia, neumožňuje fakturovať doplatok ceny vyrobenej elektriny distribútorovi a tak získať plánované zdroje na zaplatenie splátok úveru. Navrhovateľovi hrozí okrem zmluvných pokút podľa úverovej zmluvy, odstúpenie banky od úverovej zmluvy a uplatnenie nástrojov zabezpečenia návratnosti úveru, teda úplný krach tohto podnikateľského zámeru a rozsiahle škody tak navrhovateľovi, ako aj spoločníkom tejto obchodnej spoločnosti.

Podľa názoru navrhovateľa, právoplatné kolaudačné rozhodnutie je pre každého, t. j. aj pre odporcu, právne záväzné, a preto nemôže otázku zákonnosti tohto rozhodnutia riešiť ako predbežnú otázku podľa § 40 ods. 1 Správneho poriadku.

Prerušenie konania v rozpore so zákonom považuje navrhovateľ za nezákonné prietahy v konaní odporcu ako orgánu verejnej správy v cenovom konaní, a preto podľa jeho názoru sú dané dôvody na to, aby súd v konaní o nečinnosti orgánu verejnej správy uložil odporcovi v konaní pokračovať a rozhodnúť. Na záver uviedol, že cenové konanie sa vedie u odporcu zrejme pod spisovou značkou 298/2011/E-PK, podľa označenia rozhodnutia o prerušení konania.

Odporca sa k návrhu vyjadril podaním z 10. januára 2013, v ktorom v prvom rade namietal neprípustnosť návrhu navrhovateľa, nakoľko predpokladom podania návrhu, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť je, aby navrhovateľ vyčerpал prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis. Podľa názoru odporcu to znamená, že navrhovateľ pred podaním návrhu musí využiť aj podnet na vykonanie opatrenia proti nečinnosti podľa § 50 Správneho poriadku. Odvolacím orgánom v cenovom konaní bola podľa zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o

regulácii“) do 31. augusta 2012 Rada pre reguláciu (od 1. septembra 2012 je odvolacím orgánom v cenovom konaní z dôvodu nadobudnutia účinnosti nového zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach Regulačná rada). Odporca poukázal na to, že navrhovateľ nikdy nepožiadala Radu pre reguláciu o preskúmanie nečinnosti odporcu a rozhodnutie v cenovom konaní tak, ako to ustanovuje § 50 Správneho poriadku, čím si nespĺnil svoju povinnosť podľa § 250t ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), a preto je jeho návrh neprípustný.

Podľa názoru odporcu je návrh neprípustný aj z toho dôvodu, že navrhovateľ mal pred podaním návrhu na súd postupovať podľa § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre a podať podnet na prokuratúru o preskúmanie postupu orgánu verejnej správy v súvislosti s nečinnosťou odporcu ako orgánu verejnej správy vo veci vydania cenového rozhodnutia. Tým, že navrhovateľ nevyčerpal ani túto možnosť domáhať sa nápravy prostredníctvom prokuratúry, je potrebné jeho návrh na súd považovať za predčasný, pretože v súdnom konaní sa môže domáhať navrhovateľ ochrany až po vyčerpaní prostriedkov, ktorých použitie umožňuje osobitný zákon.

Ďalej odporca nesúhlasil s tvrdením navrhovateľa, že je v cenovom konaní nečinný. Poukázal na to, že postup odporcu v cenovom konaní upravuje predovšetkým zákon č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o regulácii“), správny poriadok, vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 225/2011 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v elektroenergetike v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 225/2011 Z. z.“) ako aj ďalšie právne predpisy.

V cenovom konaní je regulovaný subjekt (navrhovateľ) povinný predložiť s návrhom ceny podľa zákona o regulácii v spojení s zákonom č. 309/2009 Z. z. a vyhlášky č. 225/2011 Z. z. okrem iných podkladov aj kolaudačné rozhodnutie, ktorým bolo povolené užívanie zariadenia na výrobu elektriny. Dôvodom je správne určenie času uvedenia zariadenia výrobcu elektriny do prevádzky, od ktorého vzniká výrobcovi elektriny právo na podporu podľa § 3 v spojení s § 2 ods. 3 písm. a/ zákona č. 309/2009 Z. z.

Podľa § 3 ods. 4 Správneho poriadku odporca ako správny orgán má povinnosť dodržiavať základné zásady a pravidlá správneho konania a vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Odporca je povinný v súlade so zásadou materiálnej pravdy zistiť skutočný stav prejednávanej veci a musí si obstaráť dôkazy o všetkých rozhodujúcich skutočnostiach v cenovom konaní. Osobitne odporca skúma skutočnosti, aby nedošlo k vydaniu cenového rozhodnutia na základe nepravdivých, nesprávnych alebo neúplných údajov predložených účastníkom cenového konania. Za týmto účelom sú zároveň odporcom priebežne vykonávané kontroly dodržiavania zákonov regulovanými subjektmi.

Vzhľadom na enormný nárast počtu fotovoltaických elektrární v porovnaní s predchádzajúcimi obdobiami, ktoré boli skolaudované a pripojené do distribučnej sústavy v mesiacoch apríl až jún 2011 (niekoľko stoviek nových inštalácií) vyvolaných legislatívnymi zmenami zákona č. 309/2009 Z. z., ktoré mali za následok zrušenie podpory doplatkom od 1. júla 2011 pre zariadenia na výrobu elektriny zo slnečnej energie s inštalovaným výkonom nad 100 kW, bolo odporcom z vlastnej činnosti ako aj na základe podnetov občanov zistené množstvo nedostatkov pri výstavbe fotovoltaických elektrární, pričom doklady predkladané výrobcami elektriny v cenových konaniach preukazovali bezchybný funkčný stav týchto zariadení. Najmä kolaudačné rozhodnutia a doklady o funkčnej skúške pripojenia zariadenia výrobcu elektriny do sústavy (vydávané prevádzkovateľom distribučnej sústavy) vzhľadom na stav dokončenia stavby niektorých fotovoltaických elektrární zistený fyzickou obhliadkou na mieste vyvolával v niektorých prípadoch pochybnosti o zákonnosti postupu pri uplatňovaní podpory doplatkom výrobcami elektriny. Preto odporca pristúpil v období od mája 2011 k výraznému zvýšeniu kontrol fotovoltaických elektrární.

Odporca v súlade so zákonom o regulácii vykonal 13. júla 2011 u regulovaného subjektu kontrolu, pričom fyzickou obhliadkou na mieste bolo zistené, že v čase jej vykonania nebola fotovoltaická elektrárňa dostavaná, nakoľko v zariadení výrobcu elektriny neboli dobudované kovové konštrukcie, drevené konštrukcie, neboli nainštalované fotovoltaické panely typu GET-095 AT, rozvádzače, bol čiastočne vyvedený výkon do príslušných striedačov a trafostaníc, niektoré namontované rozvádzače neboli dokonca zapojené.

Na základe zisteného stavu dospel odporca k záveru, že fotovoltaická elektrárňa nemohla byť dostavaná ani v čase vydania kolaudačného rozhodnutia (20. mája 2011), a preto nemohla byť ani skolaudovaná v súlade so stavebným zákonom, čo vyvolalo u odporcu dôvodnú pochybnosť o tom, či postup mesta

Brezna, ako príslušného stavebného úradu, bol pri vydávaní kolaudačného rozhodnutia v súlade so zákonom.

S poukazom na článok 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a § 3 ods. 1 a § 46 Správneho poriadku preto odporca v záujme riešenia veci za účelom dodržiavania zákonnosti a ochrany vo verejnom záujme rozhodnutím č. 297/2011/E-PK z 23. decembra 2011 prerušil cenové konanie, podľa § 40 ods. 1 Správneho poriadku a dal podnet na začatie konania o predbežnej otázke s tým, aby Generálna prokuratúra Slovenskej republiky na základe podaného podnetu preskúmala zákonnosť postupu mesta Brezno - stavebného úradu, nakoľko podľa jeho názoru rozhodnutie vo veci návrhu ceny elektriny pre stanovenie doplatku pre rok 2012 závisí od vyriešenia predbežnej otázky.

Generálna prokuratúra Slovenskej republiky podnet prijala a postúpila ho na vybavenie Okresnej prokuratúry Brezno. Zároveň v tejto veci začali konať aj orgány činné v trestnom konaní. Okresný prokurátor v Brezne na základe podnetu odporcu proti kolaudačnému rozhodnutiu mesta Brezno č. 22/2011 z 20. mája 2011 protest prokurátora, v ktorom navrhoval napadnuté rozhodnutie zrušiť z dôvodu jeho nezákonnosti.

Mesto Brezno ani Krajský stavebný úrad v Banskej Bystrici protestu prokurátora nevyhovelo a napadnuté kolaudačné rozhodnutie ponechal v platnosti. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 13. marca 2012.

Z dôvodu dodržania zásady zákonnosti a rýchlosti správneho konania odporca v priebehu celého prerušenia cenového konania nepretržite skúma stav vyriešenia predbežnej otázky tak, aby nedošlo k jeho nečinnosti. Za týmto účelom odporca požiadal 23. marca 2012 Generálnu prokuratúru ako aj Okresnú prokuratúru Brezno o informáciu, akým spôsobom bol vybavený protest prokurátora v nadväznosti na ďalší možný zákonný postup prokurátora z dôvodu nevyhovenia protestu, na čo mu bolo oznámené, že prokurátor podal 27. apríla 2012 proti napadnutým kolaudačným rozhodnutiam mesta Brezno žalobu Krajskému súdu Banská Bystrica s návrhom na ich zrušenie.

Ku kontrolným zisteniam Štátnej energetickej inšpekcie odporca uviedol, že predmetom inšpekcie nebolo preskúmanie celkového stavu dokončenia zariadenia výrobcu elektriny Brezno - Fotovoltaická elektrárň 0,99 MW Rohozná 2. Zo záznamu o kontrole č. 6/032/11 z 3. augusta 2011 vykonanej Štátnou energetickou inšpekciou nevyplyva, že by prebehla aj kontrola celkového inštalovaného výkonu (prepočítanie fotovoltaických panelov a ostatných technických súčastí zariadenia). V zázname sa okrem iného len konštatuje, že fyzickou prehliadkou bol zistený stav meradla, konštanta meradla a skutočnosť, že kontrolované zariadenie v čase kontroly bolo v prevádzke.

Ďalej poukázal na to, že zariadenie výrobcu elektriny sa skladá z niekoľko tisíc fotovoltaických panelov, pričom elektrinu môže vyrábať každý fotovoltaický panel samostatne resp. v sekciách s určitým počtom panelov, bez ohľadu na úplné dokončenie stavby. Túto elektrinu je možné vyvieť do distribučnej sústavy, a teda ju aj merať. Samotná skutočnosť, že zariadenie výrobcu elektriny bolo v čase kontroly funkčné, teda nepreukazuje to, že bolo aj úplne dostavané v súlade s deklarovaným inštalovaným výkonom 0,99 MW.

Zistenia Štátnej energetickej inšpekcie preto podľa názoru odporcu nespochybnili závery ním vykonanej kontroly, ktorej predmetom bola celková kontrola dokončenia stavby fotovoltaickej elektrárne.

Odporca pre podporu svojho konania taktiež uviedol, že pochybnosť o zákonnosti postupu pri výstavbe zariadenia výrobcu elektriny Brezno - Fotovoltaická elektrárň 0,99 MW Rohozná 2 a vydaní kolaudačného rozhodnutia odôvodňuje aj skutočnosť, že v tejto veci konajú orgány činné v trestnom konaní. Dňa 29. septembra 2011 bolo vyšetrovateľom Odboru boja proti korupcii Bratislava, Úradu boja proti korupcii Prezídia PZ, v prípade spoločností FV BREZNO 1, s.r.o., FV BREZNO 2, s.r.o., FV BREZNO 3, s.r.o., FV BREZNO 4, s.r.o. a FV BREZNO 5, s.r.o. uznesením podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1 a ods. 4 písm. a/ Trestného zákona, spáchaný v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona a 10. apríla 2012 bolo uznesením podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie proti D.. X. F. a X.. X. F. a X. V. (konatelia spoločností FV BREZNO 1 až 5, s.r.o.) pre obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1 a ods. 4 písm. a/ Trestného zákona, spáchanému v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona.

Podľa názoru odporcu, prerušenie cenového konania bolo vykonané z vážneho dôvodu, v súlade so zákonom a naďalej trvá, nakoľko posúdenie zákonnosti kolaudačného rozhodnutia je nevyhnutné pre splnenie zákonných podmienok na vznik práva na podporu doplatkom, podľa zákona č. 309/2009 Z. z.,

pričom podmienky pre stanovenie ceny elektriny musí výrobca elektriny spĺňať počas celej 15-ročnej doby podpory.

Na záver odporca poukázal na to, že jednotlivé rozhodnutia a postupy vyššie uvedených orgánov verejnej moci sú jedným konaním, ktoré je súčasťou zákonných postupov pri preskúvaní zákonnosti kolaudačného rozhodnutia stavebného úradu a ktoré trvá až do konečného vyriešenia predbežnej otázky. Preto nejde o nečinnosť orgánu verejnej správy. Prerúšením cenového konania sa v súlade so zásadou zákonnosti a materiálnej pravdy zároveň sledovala aj ochrana verejného záujmu, kde by v prípade neoprávnene vyplácaného doplatku výrobcovi elektriny a výkupu elektriny na účely pokrytia strát v distribučnej sústave počas 15 rokov podpory mohlo dôjsť k mnohomiliónovým škodám, ktoré zaplatia v cenách elektriny všetci odberatelia elektriny na Slovensku.

Podaním doručeným Okresnému súdu Bratislava II 24. januára 2013, ktoré bolo postúpené Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky 29. januára 2013 vzal navrhovateľ svoj návrh v celom rozsahu späť a žiadal konanie zastaviť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd vecne príslušný podľa § 246 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), preskúmal návrh navrhovateľa a dospel k záveru, že konanie je potrebné zastaviť.

Podľa § 250t ods. 1 OSP, fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť. Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis.

Podľa ods. 4 súd o návrhu rozhodne bez pojednávania uznesením. Ak súd návrhu vyhovie, vo výroku uvedie označenie orgánu, ktorému sa povinnosť ukladá, predmet a číslo správneho konania a primeranú lehotu, nie však dlhšiu ako tri mesiace, v ktorej je orgán verejnej správy povinný rozhodnúť. Súd môže na návrh orgánu verejnej správy túto lehotu predĺžiť. Nedôvodný alebo neprípustný návrh súd zamietne. Podľa ods. 8, na konanie podľa tejto hlavy sa použijú ustanovenia prvej a druhej hlavy tejto časti primerane, ak v tejto hlave nie je ustanovené inak.

Podľa § 250h ods. 2 až do rozhodnutia súdu môže žalobca vziať žalobu späť; ak žalovanému medzitým vznikli trovy konania, rozhodne súd o ich náhrade.

Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ podaním z vzal návrh na konanie proti nečinnosti odporcu späť, Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom podľa vyššie uvedených ustanovení OSP konanie zastavil.

O trovách konania rozhodol podľa § 250k v spojení s § 250h ods. 2 OSP a ich náhradu nepriznal žiadnemu z účastníkov konania.

O vrátení súdneho poplatku za návrh rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 4 ods. 1 písm. 1/ zákona č. 71/1992 Zb., podľa ktorého je od poplatku oslobodené súdne konanie vo veciach nečinnosti orgánu verejnej správy.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.